

Beslutad 2025-11-19

Dnr: 2025-1205.5.1.2.2

Tillsynsplan år 2026

1.1 INLEDNING

Denna tillsynsplan beskriver hur de tillsyner som Räddningstjänsten Östra Blekinge utövar mot den enskilde, enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, ska planeras och genomföras i förbundets medlemskommuner. Dokumentet beskriver hur kraven enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (MSBFS 2021:8) uppfylls. Tillsynsplanen, vilken antas av direktionen, revideras då betydande förändringar genomförs och aktualiseras i samband med översyn av handlingsprogrammet.

1.2 PLANERING AV TILLSYNSVERKSAMHETEN

Räddningstjänstens tillsyn är ett sätt att kontrollera att den enskilde lever upp till kraven i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och föreskrifter meddelade i anslutning till lagarna. För att tillsynen ska bli effektiv behöver planeringen genomföras på ett systematiskt sätt. Räddningstjänstens planering av tillsynsverksamheten ska samordnas med planeringen av övrigt förebyggande arbete, så att kommunens arbete med skydd mot olyckor ger ett gott resultat. Både tillsyn (LSO 5 kap. 1 §) samt rådgivning och information ska utföras och tillsammans bidra till ett tillfredsställande skydd mot olyckor i kommunen.

Tillsynen enligt LSO ska samordnas med tillsyn av brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Även tillsyn av den enskildes skyldigheter enligt LSO 2 kap. 4 § ska, där det är lämpligt, samordnas med tillsyn enligt annan närliggande lagstiftning som är tillämplig på den aktuella anläggningen.

I fastställt handlingsprogram för Förbundet anges övergripande inriktning för vad som ska kontrolleras vid tillsyn och vilken typ av byggnader och anläggningar som ska prioriteras.

1.2.1 Förteckning av byggnader och anläggningar

I bilagan till föreskriften MSBFS 2021:8 listas sådana byggnader och andra anläggningar där riskerna vid brand generellt sett är stora. I flera av kategorierna vistas personer som inte kan förväntas ha god lokalkännedom, i några kategorier hålls personer inlåsta eller vistas där genom plikt. Detta är faktorer som både kan påverka riskerna vid en brand och hur angeläget det är att samhället genomför en kontroll av brandskyddet. En tungt vägande faktor i utformningen av listan är även att tillsyn generellt bedöms vara en effektiv och lämplig förebyggande åtgärd.

Förteckning enligt bilagan ligger till grund för upprättat register och planering i Räddningstjänstens verksamhetssystem Daedalos.

Uppdatering av register sker löpande genom:

- Löpande uppdatering av förändringar (nya byggnader, förändrade verksamheter, tillstånd etcetera)
- Årlig kontroll av olika offentliga register

Förteckning över objekt som ska kontrolleras enligt MSBFS 2021:8 med ett visst intervall återfinns i verksamhetssystemet Daedalos.

1.2.2 Byggnader och anläggningar som Räddningstjänsten identifierat

Räddningstjänsten har en skyldighet att själv identifiera objekt som utifrån ett lokalt perspektiv kan behöva kontrolleras genom tillsyn. Räddningstjänstens bedömning av om en byggnad eller annan anläggning ska omfattas av tillsyn ska ske utifrån varje enskilt objekt.

Räddningstjänsten har vid bedömningen utgått ifrån upprättad riskanalys för Blekinge upprättad år 2025 samt nedanstående kriterier som anges i 2 § MSBFS 2021:8:

1. Frekvensen av bränder eller andra olyckor är hög.
2. En brand eller annan olycka medför stor risk för människors liv och hälsa.
3. En brand kan innebära stora ekonomiska kostnader eller större påfrestning på samhället.
4. En brand eller annan olycka kan innebära stora skador på miljön.
5. En brand kan innebära allvarliga skador på kulturhistoriska värden.

Räddningstjänstens bedömning är att följande kategorier av byggnader och anläggningar kräver återkommande tillsyn.

Nr.	Objekttyp	Bedömning
D.01.1	Tillverkningsindustri med fler än 50 anställda.	Många större tillverkningsindustrier bedöms ha brandfarliga processer.
		Kriterium: 1,2,3 och 4.
D.02.1	Samhällsviktiga funktioner såsom knutpunkter för eldistribution, telestationer, värmekraftverk, soptippar, större vattenverk, större serverrum.	Olyckor bedöms kunna leda till extraordinära händelser.
		Kriterium: 1,2,3 och 4.
D.03.1	Offentlig förvaltning. Kommunhus, Regionens förvaltning, Länsstyrelsen.	Verksamheten i sig bedöms inte som riskfylld. Däremot har förvaltningarna en avgörande samhällsfunktion som behöver värnas.
		Kriterium: 3.
D.04.1	Större företagshotell >5000kvm.	Större byggnader med föränderlig verksamhet. Av erfarenhet finns stora brister i brandskyddet.
		Kriterium: 1,2 och 4.

Tillsynsplan år 2026

D.05.01	Campingplatser	Campingplatser bedöms som riskfyllda eftersom campingenheter tillkommer och flyttas under säsongen.
		Kriterium: 2 och 4.
D.06.1	Vattenlivräddningsutrustning vid kajer och kommunala badplatser.	Drunkningstillbud kräver snabba insatser, helst på plats. Behov av systemtillsyn för att säkerställa löpande kontroll och underhåll.
		Kriterium: 1 och 2.
D.07.1	Underjordsanläggningar med stadigvarande personal.	Flera undermarksanläggningar har samhällsviktiga funktioner.
		Kriterium: 1,2 och 3.

Utifrån ovanstående kriterier väljs objekt ut som ska kontrolleras.

Objekten klassas som D-objekt i verksamhetssystemet Daedalos där de även försetts med en frist.

1.3 HUR OFTA OCH PÅ VILKET SÄTT TILLSYN SKA UTFÖRAS

1.3.1 Hur ofta genomförs tillsyn

I enlighet med tillsynsföreskriften MSBFS 2021:8 ska samtliga objekt besökas minst vart 6:e år.

För flertalet objekt har Räddningstjänsten bedömt att tillsyn ska genomföras oftare eftersom verksamheten till sin karaktär är sådan att förändringar som påverkar brandsäkerheten behöver säkerställas och kontrolleras. Byggnadernas komplexitet har också värderats.

Av bilaga 1 framgår beslutade intervaller för tillsyn (frister).

Om Räddningstjänsten bedömer att tillsyn ska genomföras mer sällan än var sjätte år eller inte alls, ska enligt MSBFS 2021:8 skälen för detta finnas dokumenterade. Anledningen till att skälen ska dokumenteras är att de byggnader och anläggningar som ska ingå i planeringen normalt är sådana där tillsyn bedömts vara relevant. När skälen finns dokumenterade bidrar det till en tydlighet och Räddningstjänstens möjlighet att pröva om skälen fortfarande är giltiga ökar.

Dokumentation av eventuella avvikelser sker i verksamhetssystemet Daedalos på respektive objekt.

1.3.2 Ändra tillsynsfristen

Om det finns särskilda skäl kan fristen enligt bilagan ändras (kortas eller förlängas med ett år) genom ett beslut av tillsynsförmyndigheten. Beslutet ska alltid dokumenteras och motiveras genom en tjänsteanteckning i verksamhetssystemet. Samråd bör ske med avdelningschef för den förebyggande verksamheten.

Särskilda skäl till att förlänga fristen kan vara att inga avvikelser noterats och att

ägaren/nyttjanderättshavaren till alla delar uppfyller kraven på ett väl fungerande systematiskt brandskyddsarbete.

Särskilda skäl till att förkorta fristen kan vara allvarliga brister, återkommande tillbud, bristande egenkontroll och avsaknad av relevant dokumentation.

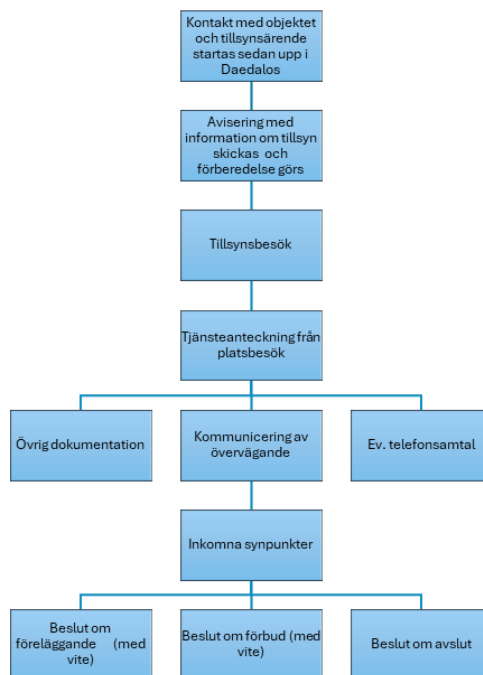
1.3.3 Tillsynsprocessen

Processen beskrivs här endast övergripande. I tillsynsmanual beskrivs arbetssätt mer ingående till stöd för tillsynsförrettare.

Tillsynen inleds ofta med ett samtal om verksamheten och genomgång av relevant dokumentation. Bland annat kontrolleras verksamhetens systematiska brandskyddsarbete och eventuella brister i detta diskuteras. Därefter kontrolleras lokalernas brandskydd genom en rundvandring.

Tillsynen avslutas med att tillsynsförrettaren sammanfattar de brister som eventuellt uppmärksammas. Efter tillsynen skrivs tjänsteanteckning där tillsynsförrettaren beskriver vad som uppmärksammas gällande brandskyddet tillsammans med de åtgärder ägare/verksamhetsutövare och tillsynsförrettare eventuellt kommit överens om.

Ägare eller verksamhetsutövare har normalt tre veckor på sig att svara på anteckningen från det att den mottagits. I svaret ska det anges ifall bristerna är åtgärdade eller är planerade att åtgärdas. Foto, installationsintyg eller annat som styrka åtgärden ska bifogas skriftligen via e-post eller brev. Det ska även anges om man inte avser att genomföra åtgärdena. I de fall Räddningstjänsten inte funnit några brister i brandskyddet avslutas ärendet. Observera att en tjänsteanteckning ej är ett juridiskt beslut, vilket innebär att den inte går att överklaga. I vissa fall kan Räddningstjänsten komma att utfärda ett föreläggande. Ett föreläggande är ett juridiskt beslut och kan därmed, till skillnad från en tjänsteanteckning, överklagas. Föreläggandet ska överklagas inom tre veckor från den dag då det mottagits av ägare eller verksamhetsutövare. Överklagan ställs till Länsstyrelsen, men sänds till Räddningstjänsten. Om ägare eller verksamhetsutövare ej utför de åtgärder som förelagts dem kan föreläggandet komma att förenas med ett vite eller förbud. Storleken på ett vitesbelopp beror på vilka åtgärder som krävts och kräver ett politiskt beslut av Räddningstjänstens direktion. Då ett föreläggande kombineras med förbud medför detta att ägaren eller verksamhetsutövaren förbjuds att bedriva viss verksamhet. Ett förbud kan utfärdas med omedelbar verkan om en brist anses tillräckligt allvarlig.

1.4 HÄNDELSESTYRD TILLSYN

Räddningstjänsten får på olika sätt reda på brister i brandsäkerheten i olika typer av byggnader och anläggningar exempelvis genom information från:

- Enskilda
- Media
- I samband med räddningsinsats
- Vid olycksutredning
- Vid stadigvarande serveringstillstånd
- Via annan myndighet

Informationen och bristande brandsäkerhet diarieförs för att skapa ett ärende.

Räddningstjänsten bedömer då om det föreligger ett behov av att genomföra en händelsestyrd tillsyn och vad som ska kontrolleras.

Beslut om händelsestyrd tillsyn fattas av enskild tillsynsför rättare i samråd med avdelningschef eller regional insatsledare.

1.5 RESURSER OCH KOMPETENS

Tillsynsför rättaren ska ha erforderlig kompetens för att bedöma att rätt åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder.

Målsättningen och ambitionsnivån är att personal inom tillsynsverksamheten minst skall ha genomgått vidareutbildning inom Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps utbildningsprogram Tillsyns- och skadeförebyggande verksamhet, Kurs B. Tillsyn på mer komplicerade byggnader och anläggningar bör i första hand genomföras av brandingenjör. Tillsyn på enklare objekt kan genomföras av handläggare med kompetens motsvarande lägst Kurs A.

Tillsynsplan år 2026

För händelsestyrda platsbesök på kvällar och helger, som i ett senare skede kan leda till tillsyn, nyttjas främst tillsynsförättare i operativ beredskap. Vid större tillsynsinsatser i samverkan med andra tillsynsmyndigheter genomförs dessa med hjälp av ordinarie tillsynsförättare.

Vid tillsynsobjekt där det kan uppstå jävsproblematik ska tillsynsförättaren anmäla risk för jäv och annan handläggare ska ta över tillsynen.

1.6 ORGANISATION

Tillsynsverksamheten hanteras av förebyggande avdelningen som ansvarar för upprättande av tillsynsplan, register över tillsynsobjekt, planering av tillsyn samt uppföljning av verksamheten.

För verksamheten ska det finnas rutiner för tillsynsprocessen och mallar olika typer av handlingar.

Tillsynsförättare ska ha tillgång till kunskapsbank, litteratur och rättsfall som grund för bedömning av vad som kan anses vara skäligen brandskydd.

Delegation till tillsynsförättare finns upprättad i enlighet med Räddningstjänstens delegationsordning.

Kvalitetssäkring av bedömningar och beslut sker genom regelbundna möten och avstämning med erfarna handläggare.

Samverkan sker även i form av erfarenhetsutbyte, utbildning och kvalitetsarbete tillsammans med räddningstjänster i främst Blekinge och Kronoberg.

1.7 BEDÖMA BEHOVET AV TILLSYN EFTER INSATS

En insats visar ofta på hur brandskyddet fungerar i en skarp situation och det utgör ett viktigt underlag för planering av tillsynsverksamheten. Det är därför viktigt att räddningsledare i organisationen meddelar eventuella avvikelser och tillsynsbehov till förebyggandeavdelningen.

Enligt 7 § i MSBFS 2021:8 ska bedömning av tillsynsbehovet på byggnader och andra anläggningar ske efter varje genomförd räddningsinsats. I det fall ett sådant behov uppmärksammas ska räddningsledare vid berörd insats markera i händelserapporten att tillsynsbehov föreligger.

Meddelande skickas då automatiskt från verksamhetssystemet till tillsynsansvarig (förebyggandeenhetens mail). Anses behovet vara akut ska räddningsledaren även meddela chef Förebyggande eller annan tillsynsförättare muntligt snarast möjligt. Även i de fall då vi genomför återkommande räddningsinsatser vid samma verksamhet ska behovet av tillsyn beaktas.

1.8 AVGIFT FÖR TILLSYN

För tillsyn utgår en grundavgift för transport, administration och protokollföring. Grundavgiften motsvarar 3 timmars arbete. Därutöver tillkommer timtaxa för nedlagd arbetstid ute på objektet. Varje påbörjad timme debiteras som hel timma. Taxan har beräknats utifrån beräkningsmodell från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Direktionen föreslår för medlemskommunerna avgifter för tillsyn. Kommunfullmäktige i respektive kommun fastställer gällande taxa.

Om tillsynstiden ute på objektet överstiger 4 timmar timdebiteras faktisk tid för nedlagt arbete i sin helhet (grundavgift schabloniseras inte) alternativt kan debitering ske enligt särskilt avtal.

Återbesök debiteras enligt tim-taxa.

Taxa för myndighetsutövning beslutas av respektive medlemskommuns kommunfullmäktige och uppräknas på deras uppdrag av Direktionen årligen enligt index PKV (prisindex för kommunal verksamhet). Avgifterna redovisas i ett särskilt dokument för taxa som redovisas på Räddningstjänstens hemsida.

1.9 ATT TA TILLVARA PÅ ERFARENHETER FRÅN TILLSYVEN I ÖVRIG VERKSAMHET

Den kunskap tillsynsförvärtaren får om byggnaden/anläggningen och dess brandskydd kan vara en viktig del i exempelvis insatsplaneringen. Det kan också vara ett underlag för Räddningstjänstens information och rådgivning, både avseende prioriteringar och innehåll. De erfarenheter Räddningstjänsten får kan både avse enskilda byggnader eller andra anläggningar och mer generella erfarenheter. En återkommande uppföljning av Räddningstjänstens samlade tillsynsarbete ger underlag för såväl framtida tillsynsplanering, men även för andra åtgärder inom såväl förebyggande arbete som förmågan att bedriva räddningsinsats.

Inom förbundet ska representanter för förebyggande avdelningen löpande ha en dialog med uttryckande personal om aktuella frågor. Ambitionen är att träffa uttryckningspersonal regelbundet och då gå igenom följande:

- Nya byggnader och anläggningar
- Erfarenheter av aktuella tillsynsärenden
- Erfarenheter av olycksutredningar
- Behov av insatskort och insatsplaner

Tillsynsplan år 2026

Bilaga: 1

	Byggnader och andra anläggningar för vilka riskerna vid brand är stora och därmed kräver tillsyn i enlighet med Lag om skydd mot olyckor	Tillsynsfrister LSO
	Verksamheter där personer inte kan förväntas utrymma självständigt	
A.01.1	<i>Byggnad med inrättning där det bedrivs vård eller omsorg för personer som har hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand. Med vård och omsorg avses verksamhet som bedrivs enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Verksamhet som bedrivs i vanliga bostäder omfattas inte.</i>	
	Vårdanläggningar som är inrättade i byggnader som uppfyller <u>minst ett</u> av nedanstående kriterier och som dessutom har ett tillfredställande systematiskt brandskyddsarbete: <ul style="list-style-type: none"> • Enheter med färre än nio brukare • Endast verksamhet i entréplan • Heltäckande sprinkleranläggning 	4 år
	Övriga inrättningar för vård eller omsorg med brukare som har hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand (fler än 9 brukare, i flera plan och utan sprinkleranläggning).	2 år
A.02.1	<i>Byggnader med verksamhet där personer är inlåsta ständigt eller under viss tid. Verksamhet som avses är exempelvis fängelser, häkten, migrationsverkets förvar och viss psykiatrisk vård.</i>	
	Häkte och arrest	2 år
	Skolväsendet	
A.03.1	Byggnad där det bedrivs verksamhet som enligt skollagen (2010:800) ingår i skolväsendet, undantaget kommunal vuxenutbildning. Även omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds omfattas (helg- /nattomsorg).	

Tillsynsplan år 2026

	Byggnader där det bedrivs verksamhet som enligt skollagen (2010:800) ingår i skolväsendet, undantaget kommunal vuxenutbildning. Även omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds omfattas (helg- /nattomsorg). (Förskolor, grundskolor gymnasium m.fl.)	4 år
	Tillfällig övernattnig och vissa gemensamhetsboenden	

A.04.1	Byggnad där det bedrivs verksamhet som kräver tillstånd enligt lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse om byggnaden har platser för minst 9 gäster eller har minst 5 gästrum. Byggnad där utrymning sker i markplan och direkt till det fria från varje gästrum/lägenhet omfattas inte.	
	Hotell/pensionat med fler än ett våningsplan.	3 år
	Hotell/pensionat endast i markplan.	5 år
A.05.1	Byggnad för elevhem eller förläggningar om byggnaden har platser för fler än 50 personer eller har fler än 25 förlägningsrum. Med förläggning avses exempelvis boende för totalförsvarspliktiga, kursgård, barnkoloni eller asylsökande, som inte är vanlig bostad.	
	Förläggning för fler än 50 personer eller har fler än 25 förlägningsrum.	4 år
A.06.1	Byggnad där det bedrivs hem för vård eller boende (HVB) enligt socialtjänstlagen.	
	Byggnad där det bedrivs hem för vård eller boende (HVB) enligt socialtjänstlagen.	4 år
A.07.1	Byggnad med publik samlingslokal där det vistas fler än 150 personer.	
	Publika samlingslokaler där det vistas fler än 600 personer.	2 år
	Publika samlingslokaler där det vistas mellan 150 och 600 personer.	4 år

Tillsynsplan år 2026

A.08.1	Byggnad där verksamhet bedrivs som har stadigvarande serveringstillstånd för servering av alkohol efter klockan 23 och där det vistas fler än 50 personer.	
	Byggnad där verksamhet bedrivs som har stadigvarande serveringstillstånd för servering av alkohol efter klockan 23 och där det vistas fler än 150 personer.	2 år
	Byggnad där verksamhet bedrivs som har stadigvarande serveringstillstånd för servering av alkohol efter klockan 23 och där det vistas mellan 50–150 personer.	4 år
A.09.1	Anläggningar, där det finns platser för fler än 1 000 personer helt eller delvis under tak. Anläggningar som omfattas är exempelvis idrottsplatser. MSBFS 2021:8 6	
	Fotbollsarenor	5 år
	Byggnader med kulturhistoriska värden	
A.10.1	Byggnader som är byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen (1988:950) eller kyrkobyggnader som omfattas av 4 kap. 3-4 §§ samma lag.	
	Kyrkobyggnader	5 år
	Andra byggnadsminnen	5 år
A.11.1	Byggnader som är statliga byggnadsminnen enligt förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen.	
	Statliga byggnadsminnen, offentlig tillgänglighet	5 år
	Statliga byggnadsminnen, bostad, Vk3A	5 år
	Byggnader där egendom tillhörande museer förvaras	
A.12.1	Byggnader där samlingar förvaras som tillhör statliga eller regionala museer som omfattas av museilagen (2017:563).	
	Museala samlingar och museum	5 år

Tillsynsplan år 2026

	Byggnader och andra anläggningar vars utformning ställer särskilda krav på det byggnadstekniska brandskyddets tillförlitlighet	
A.13.1	Byggnader med fler än 16 våningar ovan mark.	
	Byggnader över 16 våningar	3 år
A.14.1	Väg-, järnvägs- och tunnelbanetunnlar som är längre än 500 meter samt plattformsrums och stationer för resandeutbyte under mark.	
		6 år
	Farlig verksamhet	
D.08.1	Anläggningar som Länsstyrelsen, enligt 2 kap. 3 § förordning (2003:789) om skydd mot olyckor, har beslutat skall omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor.	
	Riskanläggning enligt LSO 2:4 med omfattande och komplex verksamhet	2 år
	Riskanläggning enligt LSO 2:4 med begränsad komplexitet	4 år

	Lokala tillsynsklasser för Räddningstjänsten Östra Blekinge. Årlig lista med enskilda verksamheter som ska kontrolleras biläggs tillsynsplanen.	
D.01.1	Tillverkningsindustri >50 anställda	5 år
D.02.1	Samhällsviktiga funktioner (el, tele, data, värme)	5 år
D.03.1	Offentlig förvaltning med krisledningsfunktion (kommun, region, länsstyrelse, statlig förvaltning med huvudkontor)	5 år
D.04.1	Större företagshotell, >5000 kvm	5 år
D.05.1	Campingplatser	5 år
D.06.1	Kajer och badplatser (kommuner och hamnägare)	5 år

Tillsynsplan år 2026

D.07.1	Underjordsanläggningar med personal	5 år

Anläggningar som kräver regelbunden tillsyn i enlighet med Lag om brandfarliga och explosiva varor	Tillsynsfrister LBE	Kommentar
Hantering av brandfarliga varor		
Verksamheter med tillstånd för hantering av brandfarliga varor. Tillsyn görs i mitten av en tillståndstid. Vid tillståndsprövning görs alltid ett platsbesök (ej tillsyn).	6 år	En tillsyn under tillståndstiden
Vid samordnad tillsyn enligt LBE/LSO gäller frist för LSO-objekt.		A.01.1- D.08.1
Hantering av explosiva varor		
Tillståndspliktig förvaring och hantering av större kvantitet sprängämne (ej stenspräckare).		Tillsyn görs i samband med minst ett sprängarbete under tillståndstiden
Fyrverkeriförsäljning kontrolleras vid avsyning (tillståndsgivning) samt genom uppföljande årligt besök tillsammans med polisen.		

Platsbesök görs alltid vid ny tillståndsansökan enligt LBE. Tillståndsprövningsprocessen med platsbesök kan inte ersätta ett tillsynsbesök eftersom de är olika beslutsprocesser.